

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 21. Hæretici contra se haben rationem Christianam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

tam præsentem quam futurum, per sacratissima verba quæ protulit, dum apud nos vixit; omnibus Christianis loquutus est, in persona eorum qui tunc ipsum audiebant. Omnes (inquam) Christianos tunc habuit objective præsentem, nec ignoravit idæam quam impressura erant; non ignoravit (inquam) verba sua ab omnibus Christiani Orbis Nationibus accipiendi in sensu naturali, literali & obvio, quod utique panis post consecrationem, sive contentum sub specie panis verè, realiter, & substantialiter esset corpus suum, de Maria Virgine acceptum. Quoddam hunc sensum non solum secuturi essent parvuli omnes, quos vocare venit ad regnum suum, sed & omnes ipsum imitari in voluntaria paupertate, penitentia, & mortificatione carnalis vitæ, totumque corpus Ecclesiæ suæ, exceptis pauculis ultimâ mundi ætate sub illius finem natis, qui per philosophicas argutias probare conarentur totum Christianum Orbem in errore esse & fuisse, omnesque Christianos, ipsis exceptis, verba Christi perperam intellexisse, & intelligere de vero, reali, substantialique Christi corpore, cum Christus, dicendo, *hoc est corpus meum*, solum dicere voluisset, hoc est figura corporis mei.

187 Nihil profecto absurdus, nihil horribilius, nihil magis alienum à charitate Christi erga Ecclesiam sponfam suam, quam talem Christo tribuere voluntatem, quâ sic instituire voluerit sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum, ut in horribilem circa illud errorem præcipitare voluerit omnes omnium sæculorum Christianos & Christianas Nationes, à quibus non bene intelligerentur verba consecrationis, sed à pauculis dumtaxat Philosophis, qui surgentes sub finem, pugnarent adversus Ecclesiam Matrem suam, faciemque interiorum & exteriorum ipsius subvertere conarentur; exteriorum quidem, per abolitionem divinæ politiæ seu hierarchiæ, sacrarumque cæremoniarum, per quas sexdecim sæculis rexisset filios suos; interiorum verò, per abolitionem poenitentia, voluntariæque paupertatis, & castitatis, seu observationis Consiliorum Evangelicorum, atque introductionem Moralis detestabilis.

188 Cum Christus elegerit viam fidei ad revelandum mysteria regni sui, & fides sit ex auditu, auditus autem per verbum Christi, non per discussionem mysterium in seipsis: oportuit in locis ex instituto declarantibus mysteria fidei, verba Christi intelligibilia esse illis, qui ea accepturi erant in sensu obvio, simplici, & communi, quem naturaliter in preloca erant in mente fidelium. At qui sensus ille simplex, communis & naturalis, manifestatur per communem acceptionem, intelligentiam & consensum omnium Nationum Christianarum. Igitur verus sensus verborum Christi nobis manifestatur per communem acceptionem, intelligentiam & consensum omnium Nationum Christianarum.

CAPUT XXI.

Hæretici contra se habent rationem Christianam.

189 Potuit enim haud dubie Christus, ut suam in nos dulcedinem charitatemque demonstraret, suum nobis corpus sanguinemque verè, realiter, & substantialiter dare, in illudque panem, & vinum in sanguinem convertere; sicut aquam in vinum convertit in Cana Galilææ. Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Quid enim non potest Omnipotens? Si potuit, voluit. Si potuit & voluit, fecit. Qui omnia quacumque voluit, fecit. Neque enim noluisse credi potest, qui se voluisse, tam apertis & perspicuis verbis declaravit.

Tom. III.

ravit (dicens: *Accipite, & manducate, hoc est corpus meum. Accipite & bibite: hic est enim calix sanguinis mei, &c.*) ut apertiora atque ad significandam suam istam voluntatem accommodatiora feligere non poterit, nec Spiritus sanctus apertiora selegerit ad significanda mysteria Trinitatis, Incarnationis, &c. ut supra vidimus. Cùmque claritati verborum Christi regula accedat oracula sacra interpretandi; accedat & fides universalis Ecclesiæ, quæ verba illa in aperto quem præ se ferunt sensu, semper intellexit; accedat denique perpetuus consensus omnium Societatum Nationumque Christianarum, uti etiam supra demonstravimus. Nec credibile sit Christum in institutione novi Testamenti per sententiam obsecrum & figuratum decipere voluisse Nationes omnes in se credentium; ex hisce omnibus certissime concluditur errare Calvinistas, perspicua verba Salvatoris exponentes contra sensum naturalem & obivium quem præ se ferunt, & secundum quem Ecclesia tota hæcenus ea intellexit; errare (inquam) dum Ecclesiæ Spontæ Christi tantum invident bonum, tantam felicitatem, tantam gloriæ & honoris altitudinem, ut ipsi datum sit in rei veritate possidere, quod in signis tantum & figuris Synagoga habuit.

In istius honoris possessione à septemdecim Ecclesia est sæculis. Quotquot in Ecclesia sanctitate & sapientia floruerunt, hunc ipsi honorem detulerunt, ut verba ipsorum cap. 17. relata perspicue declarant, sæculoque septimo Patres septimæ Synodi contestantur. Nec aliam de hoc mysterio fidem fuisse Patrum septimi & sequentium sæculorum, quam sex priorum; non aliam (inquam) fidem discipulorum, quam magistrorum, non aliam omnium Nationum Christianarum sequentium, quam præcedentium temporum, demonstratum est à num. 182. ad 208. confirmatque Augustinus l. 2. contra Julianum c. 10. dum testatur, Patres in materia fidei nunquam posteris tradidissent rem à se adinventam, sed quod invenerunt in Ecclesia, tenuerunt; quod didicerunt, docuerunt; quod à Patribus acceperunt, hoc filiis tradiderunt. Omnes isti (eodem Augustino teste) fuerunt docti, graves, sancti, veritatem acerrime defensores adversus garrulas novitates. Hos itaque de aliis atque aliis temporibus, atque regionibus, ab Oriente & Occidente, velut ex universis totius Christiani Orbis Synodo congregatos vides (Calvinista) non in locum, quò navigare cogantur homines, sed in librum qui navigare posse ad homines. Quanto tibi essent isti Judices optabiliores, si teneres Catholicam veritatem; tanto tibi sunt terribiliores, quia oppugnas Catholicam (id est omni sæculo & toto mundo) receptam fidem... Talius (post Apostolos) sancta Ecclesia plantatoribus, rigatoribus, edificatoribus, pastoribus, nutritoribus crevit. Ab illis proinde, tam sanctis utique, tamque in sanctis literis erudiis, quos Deus dedit Christianorum Rectores, Doctoresque populorum, discere debes, quid de hoc mysterio credere debeas, & maxime ab Ecclesia, quæ tot in Conciliis id definiit. Sicut enim ab Ecclesia Scripturas, sic ab Ecclesia verum Scripturarum sensum accipere debes, exemplo Sanctorum omnium qui hæreticis hæcenus restiterunt. Nusquam enim hæcenus à veritate deviasse sunt deprehensi, qui hanc regulam tenuerunt. Quicumque verò erraverunt à fide, ut Ariani, Sbelliani, Nestoriani, Eutyriani, &c. idè erraverunt, quia Ecclesiam doctentem non audierunt, sed ab ea recedentes, secundum privatam spiritum suum eloquia sacra interpretari præsumperunt, contra illud Petri, *Omnis prophetia Scripturæ propriâ interpretatione non fit.* Errorum proinde omnium fons & origo est separatio ab Ecclesia Catholica, maximumque

erroris atque perversitatis argumentum præbent, quotquot Scripturam interpretantur contra eum sensum, quem Catholica Ecclesia tenet, semperque tenuit, nec tales docet unctio Spiritus sancti, sed ipsos Deus, ob superbiam, cum Ethnicis & Publicanis, tradidit in spiritum erroris. Quia Deus superbis resistit; humilibus autem dat gratiam.

CAPUT XXII.

Inania sunt argumenta hereticorum ex Scriptura.

292 **P**rimò arguunt ex Joan. 6. Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quidquam. Verba que ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt. Ergo (inquit) caro Christi, ore manducata, non prodest quidquam, sed manducata spiritu per fidem.

Respondeo negando consequentiam: ut pote non magis legitime ex illo Joan. 6. deducam, quam si quis ex illo eodem loco inferret: ergo caro Christi crucifixa nobis non prodest quidquam, sed apprehensa spiritu per fidem. Ex ipsomet contextu illius loci perspicua est inanitas Calviniani istius argumenti. In eo namque Salvator eam quam propugnamus veritatem disertè declarat, dicens: *Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus.* Quæ verba vel ipsi Capharnaïta (quibus ibi Christus loquebatur) sicut & discipuli Christi, de reali & orali manducatione intellexerunt, & idè scandalizati & offensi abierunt retrò, modum istius oralis manducationis non intelligentes. Nullam verò scandalizati & offensionis causam apparentem habuissent, si verba Salvatoris in sensu tropico, vel objectivo, non in reali & vero accepissent. Patres etiam passim omnes illa Christi verba, atque ibidem subijuncta, nisi manducaveritis carnem Filii Hominis, &c. de reali & orali, non tropica & figurati, vel mystica & spiritali dumtaxat per fidem manducatione interpretati sunt, ut Irenæus l. 4. c. 34. Origenes hom. 16. in Num. Cyprianus l. de Orat. Dom. Basiliius in reg. moral. reg. 27. Ambrosius l. 4. de Sacram. c. 5. l. 5. c. 1. & l. 6. c. 1. Hilarius l. 8. Trin. Augustinus & uterque Cyrillus postea referendi, Leo Mag. serm. 6. de jejun. 7. mens. Chrysostomus homil. 45. in Joan. Concilium Ephesinum in approbatione epist. Cyrilli ad Nestorium. Et Nicænum II. act. 6.

293 Enimverò si sua illa verba Salvator intelligi voluisset de reali & orali, sed de mystica vel figurata dumtaxat per fidem manducatione, totam illam Judæorum litigationem, discipulorumque offensionem facile compevissent, dicendo, se non loqui nisi de manducatione per fidem, vel de manducatione suæ carnis, non in se, sed in figura. Sed hoc noluit, quin ipsos potius in ea persuasione, quæ credebant ipsum loqui de orali manducatione, confirmavit, duplici juramento: *Amen, amen dico vobis, nisi manducaveritis carnem Filii Hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Nec correxit nisi modum carnalem, animale, & crassum, quo id intelligebant. Ad quem corrigendum, sic dixit verba sua spiritaliter intelligenda, ut spiritalis intelligentia non destrueret veram, realem & spiritali manducationem.

294 Aio ergo 1°. cum Cyrillo Hierosolymit. Catech. mytag. 4. & Augustino tr. 27. in Joan. Salvatorem ibi promississe se daturum carnem suam in verum, realem & substantialem cibum, ore manducandum, non carnali & animali modo, ipsam dilaniando, & in partes sectam masticando, sed modo spiritali, id est ad modum rerum spi-

ritualium, totam in toto, & totam in qualibet parte panis consecrati, nec sub propria specie, sed aliena. Atque hoc, non illo modo manducatum, prodesse voluit carnem suam. Idèdè dixit: *Caro non prodest quidquam* (inquit Augustinus) *sed quomodo illi intellexerunt, quomodo in cadavere dilaniatur, aut in macello venditur.* Ille namque sensus est, qui Judæos & quosdam discipulos turbavit. *Putabant enim* (ait Cyrillus) *quod eos ad manducandas (modo carnali) carnes hortaretur. Cumque illi, que dicta fuerant, non spiritaliter accepissent (modo proximè dicto) offensi abierunt retrò.* Ita etiam Chrysostomus homil. 16. in Joan. *Non de sua ipse carne dixit Christus, cum ait: caro non prodest quidquam; sed de eis, qui, quæ dicuntur, carnaliter accipiunt.* Ita denique Cyrillus Alexandrinus loco proximè referendo: *Invidari se ad belluinam aliquam crudelitatem putabant, ita ut carnibus quidem vesci inhumaniter, & sorbere sanguinem juberentur, & quæcumque vel solo auditu horrenda sunt, facere cogentur.*

Aio 2°. cum Cyrillo Alexandrino l. 4. in E-
vang. Joan. quod licet natura carnis per se vivificare nequeat, id ipsum tamen præstat Verbum vivificum in se habens (id est Verbo hypostaticè unita) & totam ejus efficaciam profertens. Non enim Petri v. g. ait Pauli, vel cuiusvis alterius caro id in nobis præstabit; sed unica & sola Salvatoris nostri Christi, in quo habitavit omnis plenitudo Deitatis corporaliter. Quapropter de reliquis omnibus verè dicitur, quod caro non prodest quidquam. De Christo solo non potest. Quia salvâ fide negari non potest, Christi carnem natam, crucique affixam, nobis multum profuisse. Si enim caro Christi nihil prodesset (ait Augustinus ubi supra) Verbum caro non fieret propterea quod in eo vita habet, hoc est unigenitus.

295 Secundo arguunt: verbum est in Scriptura sèpè sumitur pro significato, ut Exodi 12. *Agnus est phasè, id est transitus Domini.* Ergo sic accipipotest cum Christus ait: *hoc est corpus meum*, quasi dicat: *hoc est signum, seu figura corporis mei.*

Respondeo dissimulato antecedente, negando consequentiam. Dato enim quod Deus sic locutus fuerit Judæis in veteri lege, quando omnia in figuris contingebant illis. Non sic discipulis suis in nova lege, quando testamentum suum condidit, quando figuris succcessit veritas, quando venit hora, ut de mylteris regni sui palam & sine figura loqueretur eis. Idèdè ergo omnes Patres, & omnes Christianæ Nationes, illa Salvatoris verba semper intellexerunt, ut simpliciter & naturaliter sonant, de vero, reali & substantiali corpore Christi, non de signo & figura illius dumtaxat. Verba autem illa Exodi vel ipsi Judæi figuratè acceperunt. Denique consequentia illa perinde illegitima est, ut ista: ergo in illis propositionibus, *Verbum caro factum est. Hi tres unum sunt*, sermo non est de vera, reali & substantiali Incarnatione, Unitate, &c. sed de signo & figura illius dumtaxat.

Arguunt 3°. postquam Christus dixit: *hic est calix sanguinis mei*, addidit: *non bibam amodo de hoc gemine vitis*: ergo vinum in calice remansit, tamquam signum & figura sanguinis Christi.

Respondeo negando consequentiam. Eo quippe modo sanguinem suum in Eucharistia vocavit *genimen vitis*, quo corpus suum vocavit *panem*. Mos enim Scripturæ est, qualibet res eorum nominibus appellare, ex quibus factæ sunt, vel quorum speciem vel similitudinem gerunt. Homo quippe, ex terra formatus, terra, lutum, pulvis, cinis appellatur. Serpens factus ex virga Aaron, virgæ nomen retinuit: *devoravit virga Aaron virgas eorum.* Angeli, in specie virorum apparentes, viri vocantur. *Et ecce vir Gabriel*, &c. Quia ergo corpus & sanguis Christi in Eucharistia facta